

Svar på ledamoten Vaula Norrenas och 25 andra ledamöters motion om att återvinna gamla datorer så att de kan användas av mindre bemedlade personer

VD/2406/00.02.00.03/2016

JN/AT/AK/IL/TH/MT/NJ/KW

Ledamoten Vaula Norrena och 25 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Vanda strävar efter att utöka antalet elektroniska tjänster för kommuninvånare. Skötseln av många grundläggande ärenden har till största delen flyttats över till internet: bl.a. arbetsansökan, skötseln av ärenden hos FPA, utkomststöd och skatteverket. De kommuninvånare som inte är vana datoranvändare eller inte äger någon dator har en svagare ställning som användare av e-tjänster.

Vi föreslår att Vanda stad utreder om det vore möjligt att organisera en kampanj för att återvinna gamla datorer, sålunda att:

- kommuninvånare och företag kunde hämta bordsdatorer och bärbara datorer som inte längre är används till en insamling
- datorerna kunde sättas i användbart skick i verkstäder för arbetslösa eller någon annan liknande verksamhet och innehålla t.ex. ett avgiftsfritt operativsystem
- datorerna skulle överlämnas till mindre bemedlade skolelever, arbetslösa och äldre som inte har någon egen dator
- i samband med att datorn överlämnas skulle handledning ordnas i hur man använder en dator och utrettar elektroniska tjänster och information ges om längre datorkurser som ordnas av biblioteket och vuxenutbildningsinstitutet

Esbo stad håller redan på att samla in gamla datorer. I Vanda kunde man ytterligare anknyta handledning i datoranvändning till kampanjen.

På så vis förbättras arbetslösas och äldre människors möjligheter att använda viktiga elektroniska tjänster. Även sådana mindre bemedlade skolelever som inte vill eller kan ansöka om en dator som utkomststöd kan få en dator.

Stadsfullmäktige 7.3.2016 § 15

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för invånarservice svarar på motionen enligt följande:

Vid coachningshusen inom sysselsättningsservicen kan arbetssökande som får arbetslöshetsförmån delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och arbetsprövning. Vid coachningshusen ordnas undervisning i informationsteknik. I verksamheten vid coachningshuset Valos enhet för handledning i informationsteknik ingår hämtning och mellanlagring av stadens leasingmaskiner samt demontering av el- och elektroniskrot som underleverantörsarbeten. Utöver detta demonteras, repareras och servas gamla datorer som staden äger och levereras till olika ställen inom staden, närmast daghem. Största delen av stadens datorer utgörs ändå numera av leasingdatorer, vilket betyder att det egna datorbeståndet är mycket litet.

Som bäst söks nya lokaler för coachningshuset Valo. I samband med flytten är det meningen att mellanlagringen ska överföras från verksamheten vid coachningshuset Valos enhet för handledning i informationsteknik till ett annat coachningshus medan demonteringen av el- och elektroniskrot och undervisningssidan flyttas till nya lokaler.

Verksamhet enligt motionen, som reparation, ihopmontering och testning av datorer, installering av operativsystem och handledning i användningen kan förverkligas som verkstadsverksamhet vid sysselsättningsservicens coachningshus, men det förutsätter tillräcklig finansiering och att utrymmes- och personresurserna ökas från det nuvarande. Omfattningen på den eventuella återvinningsverksamheten, förhållandet mellan kostnader och nytta samt kostnadsfördelningen måste utredas utförligt.

Insamlingen av kommuninvånarens och företags bordsdatorer och bärbara datorer som tagits ur bruk kräver tillräckliga lagerutrymmen. Grovt uppskattat krävs det 4–5 trasiga eller gamla datorer för att få ihop till en fungerande dator. Det oanvändbara skrot som kvarstår måste förstöras, varvid organiseringen av förstörandet och själva förstörandet ger upphov till ytterligare kostnader.

Datorer kan istandsättas som en del av verksamheten vid coachningshusen och detta görs redan nu i viss utsträckning. Datorer monteras ihop och operativsystemet Linux installeras i dem. Användningen av operativsystemet Linux kräver oftast handledning i början, eftersom det klart avviker från operativsystemen Windows och Mac som används mera allmänt. Om man i de datorer som överläts vill ha ett avgiftsbelagt operativsystem av det slag som används i arbetslivet, vilket samtidigt ökar förtroendet med de system som behövs i arbetslivet, måste tillräckliga anslag reserveras för detta ändamål.

När datorer överläts till mindre bemedlade skolelever, arbetslösa och äldre personer ska de önskade målgrupperna definieras närmare och det ska säkerställas att datorerna kommer fram till den önskade målgruppen och avgöras vem som är utdelningsansvarig, dvs. sker exempelvis kontakten till målgruppen via någon myndighet, t.ex. socialarbetet, eller baserar sig utdelningen av datorer på att de som behöver en dator själva meddelat att de är mindre bemedlade.

I samband med överlåtelsen av datorer kan man ge handledning och råd i hur man använder datorer och e-tjänster. De som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och arbetsprövning har redan nu möjlighet att få handledning i datoranvändning, men en ökning i antalet kunder kräver att personal- och utrymmesresurser ökas. Vidare är det skäl att fundera på, till vilka delar handledning i informationsteknik är en verksamhet som hör till sysselsättningsservicen, om datorer överläts även till skolelever och äldre personer.

Risikfaktorer som inverkar på verksamheten enligt motionen är bland annat osäkerheten beträffande mängden gamla datorer som kan fås från kommuninvånare och företag. Man måste få tillräckligt med datorer för att de ska kunna utnyttjas i stor omfattning. En stor mängd datorer betyder å andra sidan att utrymmes- och personalkostnaderna, liksom även avfalls- och återvinningsavgifterna ökar. Å andra sidan tar till exempel återvinningscentralen för närvarande redan emot gamla datorer och sätter dem i skick eller utnyttjar datorer som reservdelar. I handledningsarbetet bör det finnas tillräckliga handledarresurser, utrymmen och anslag för att täcka kostnaderna. Risker är, när man beaktar alla kostnader, att det verkliga priset på en dator som ges bort blir högre än vad det skulle bli att skaffa en använd dator på annat håll och donera den till någon mindre bemedlad.

I det stora hela passar verksamheten enligt motionen väl in i verksamheten vid coachningshusen inom sysselsättningsservicen, om den anvisas tillräckligt med anslag och resurser. Det behövs tilläggsutredningar om organiseringen av verksamheten, vilka personal- och utrymmesresurser som behövs, kostnaderna för verksamheten och hur kostnaderna fördelas. Vidare måste målgrupperna och grunderna för överlåtelsen av datorer definieras mer exakt. När det gäller handledningen i användning måste man fastställa behövliga resurser och anslag, vilka instanser som ordnar handledningen samt kostnadsfördelningen, om handledningen även ordnas för andra än sysselsättningsservicens kunder, till exempel för skolelever och seniorer.

Helpdesk-rådgivning för e-tjänster finns också vid Vandainfos verksamhetsställen, där den på ett välfungerande sätt kompletterar den rådgivningsservice som olika organisationer och biblioteken tillhandahåller. Helpdesk-verksamhet finns också i invånarlokalen Kafnetti (Nätkafeet). Vid helpdesken för e-tjänster inleds som bäst ett internt utvecklingsprojekt. Projektets målsättning är att allt bättre informera kommuninvånarna om e-tjänststödet och hitta nya målgrupper, till exempel med hjälp av information och olika pop up-evenemang.

Det kunde ordnas ett kampanjliknande försök vid Vandainfos verksamhetsställen eller Kafnetti med mottagning av datorer som ska återvinnas. Det skulle vara viktigt att hitta modellen för det sätt på vilket datorerna kan delas ut till just de rätta målgrupperna och genom vilket datorerna fås i användbart skick på ett kostnadseffektivt sätt.

Budgeten för 2017 innehåller inget anslag för att inleda en verksamhet enligt motionen.

Stadsstyrelsen 12.12.2016 § 13

Förslag av biträdande stadsdirektören för invånarservicen:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamoten Vaula Norrena och de 25 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets för invånarservice svar
- b) föreslå att stadsfullmäktige antecknar stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 23.1.2017 § 7

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Jaakko Niinistö, biträdande stadsdirektör för invånarservicen; Anne Karjalainen, planerare vid sysselsättningsservicen, tfn 040 728 4757; Tiina Hörkkö, servicechef för rådgivnings- och e-tjänster, tfn 050 302 6404; [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)